

PAGAL NACIONALINĘ MAISTO KOKYBĖS SISTEMĄ PAGAMINTO PIENO IR PIENO GAMINIŲ SPECIFIKACIJA

I SKYRIUS BENDRIEJI REIKALAVIMAI

1. Pagal nacionalinę maisto kokybės sistemą pagaminto pieno ir pieno gaminių specifikacija (toliau – specifikacija) taikoma ūkio subjektams:

1.1. laikantiems pienines karves ir (ar) avis, ir (ar) ožkas (toliau – gyvuliai), įregistruotas Ūkinių gyvūnų registre, gaminantiems ir tiekiantiems pieną rinkai pagal Taisykles ir (ar);

1.2. vykdančioms pieno perdirbimo veiklą (registruotiems kaip pieno perdirbimo įmonė arba mažais kiekiais gaminamų produktų tiekėjas, vadovaujantis Gyvūninio maisto tvarkymo subjektų veterinarinio patvirtinimo ir registravimo tvarkos aprašu, patvirtintu Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. B1-738 „Dėl Gyvūninio maisto tvarkymo subjektų veterinarinio patvirtinimo ir registravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“), ir gaminantiems pieno gaminius pagal Taisykles;

1.3. įstaigoms, atliekančioms sertifikavimą ir priežiūrą pagal Taisykles.

2. Specifikacija reglamentuoja žalio karvių ir (ar) avių, ir (ar) ožkų pieno (toliau – NKP pienas) gamybos, tiekimo rinkai ir perdirbimo reikalavimus.

3. Ūkyje, gaminančiame ir tiekiančiame rinkai NKP pieną ir (ar) NKP gaminius, įprastinės gamybos būdu gali būti auginami ir laikomi tik kitų rūšių nei pagal NKP sistemą pagamintai produkcijai skirti melžiami gyvuliai.

4. Ūkio subjektas privalo tvarkyti NKP pieno gamybos ir gaminių pardavimo apskaitą, kurioje būtų nurodyti primelžto ir parduoto arba supirkto NKP žalio pieno ir (arba) pagamintų ir parduotų NKP pieno gaminių kiekiai, bei metinius duomenis teikti sertifikavimo įstaigai. Jei ūkio subjektas iš savo tvarkomos apskaitos dokumentų šių duomenų pateikti negali, jis pildo ir sertifikavimo įstaigai pateikia Taisyklių 10 priede nurodytą 2 lentelę „Pagal nacionalinę maisto kokybės sistemą pagamintų produktų apskaitos žurnalas“.

II SKYRIUS NKP PIENO GAMYBOS IR PERDIRBIMO SPECIALIEJI REIKALAVIMAI

5. Ūkio subjektas, gaminantis pieną, turi atitikti bent vieną iš šių kriterijų:

5.1. šiltuoju metų laikotarpiu kuo ilgiau, bet ne mažiau kaip 120 dienų per metus, gyvuliai turi būti ganomi lauke. Gyvuliai turi būti nuolat aprūpinti vandeniu, būtina sudaryti sąlygas pasislėpti pavėsyje;

5.2. turi būti įdiegęs technologijas, mažinančias šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) emisijas: mėšlidės dengiamos tentais arba kitokios rūšies dangomis, skirtomis mėšlidėms uždengti, ir (ar) naudojama gerųjų bakterijų laistymo įranga, ir (ar) srutų rūgštinimo įranga, ir (ar) šildymo ir ventiliavimo sistemos (su rūko sistemomis, su oro biofiltrais);

5.3. naudoti technologijas (bioreaktorius), skirtas mėšlo ir kitų ūkyje susidarančių gamybinių atliekų panaudojimui: komposto gamybą (aerobinis perdirbimas) arba biodujų gamybą.

6. Bent 50 proc. sausosios medžiagos, įeinančios į gyvulių dienos racioną, turi sudaryti stambūs pašaras, žali arba džiovinti pašariniai augalai arba silosai. Ankstyvosios laktacijos metu ne daugiau kaip trims mėnesiams šią dalį leidžiama sumažinti iki 45 proc.

7. Antibiotikai gyvūnams gali būti duodami tik gydymo ar infekcijų kontrolės tikslais, tik paskyrus veterinarijos gydytojui, ir juos naudojant tikslingai (tinkama vaisto dozė, racionalus vartojimo būdas) bei tvarkant veterinarinės medicinos produktų ir vaistinių pašarų, išgytų pagal veterinarijos gydytojų receptus ir sunaudotų maistiniams gyvūnams, apskaitos žurnalą, vadovaujantis Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2003 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. B1-390 „Dėl veterinarinės medicinos produktų ir vaistinių pašarų, naudojamų maistiniams gyvūnams, apskaitos ir naudojimo kontrolės“.

8. Mėšlo ir (ar) srutų skleidimo plotas, reikalingas vieno sutartinio gyvulio susidarančiam mėšlui ir srutomis paskleisti, kuris nustatytas Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. D1-367/3D-342 „Dėl Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“, priede, turi būti bent 10 proc. didesnis.

9. NKP pieno gaminių gamybai taikomi šie reikalavimai:

9.1. NKP pieno gaminių gamybai ne mažiau kaip 70 proc. naudojamų pieno kilmės sudedamųjų dalių, iš jų ir žalio pieno, turi būti pagaminta pagal Taisyklės arba pagal Ekologinio žemės ūkio taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 375 „Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo“, ir tai turi būti įrodyta dokumentais;

9.2. sudedamosios pieno dalys (riebalai ir baltymai) negali būti keičiamos ne pieno kilmės sudedamosiomis dalimis;

9.3. NKP gaminių gamybai gali būti naudojamos ne pieno kilmės sudedamosios dalys, kurios yra pagamintos nesilaikant Taisyklių, jei jos nekeičia pieno riebalų ir baltymų;

9.4. negali būti naudojamos žaliavos, kurių sudėtyje yra arba yra pagamintos iš GMO. Šioje specifikacijoje vartojama genetiškai modifikuotų organizmų sąvoka yra apibrėžta Lietuvos Respublikos genetiškai modifikuotų organizmų įstatyme;

9.5. sūrio gamyboje negali būti naudojami nitratai (NaNO_3 arba KNO_3).

III SKYRIUS

PAPILDOMI REIKALAVIMAI PRODUKTAMS ŽENKLINTI ŽENKLU „KOKYBĖ“

10. Ūkio subjektas turi užtikrinti vienos iš šių sąlygų įvykdymą:

10.1. šiltuoju metų laikotarpiu kuo ilgiau, bet ne trumpiau kaip 120 dienų per metus, gyvuliai turi būti ganomi lauke. Gyvuliai turi būti nuolat aprūpinami vandeniu, būtina sudaryti sąlygas pasislėpti pavėsyje; arba

10.2. tvarte laikomi gyvuliai turi būti ne trumpiau kaip 120 dienų per metus išleidžiami į atvirą erdvę (mociono aikšteles (diendaržius), ganyklas) ir jiems teikiama šviežiai nupjauta žolė pašarui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-224](#), 2023-04-05, paskelbta TAR 2023-04-05, i. k. 2023-06543

11. Po gyvulių gydymo sintetiniais medikamentais ir cheminiais preparatais išlaukos laikotarpiai turi būti 2/3 (skaičių apvalinant sveikąja paros dalimi) ilgesni už nustatytuosius tam preparatui.

12. Be reikalavimų, nurodytų Taisyklių 9.2–9.5 papunkčiuose, gaminant NKP pieno gaminius, kurie ženklinami ženklu „Kokybė“, taikomi šie reikalavimai:

12.1. NKP pieno gaminių gamybai ne mažiau kaip 70 proc. naudojamų pieno kilmės sudedamųjų dalių, iš jų ir žalio pieno, turi būti sertifikuotos ženklu „Kokybė“ arba pagal Ekologinio žemės ūkio taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 375 „Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo“, ir tai turi būti įrodyta dokumentais;

12.2. negali būti pakartotinai pienas pasterizuojamas;

12.3. rauginti pieno produktai po rauginimo neturi būti termiškai apdorojami;

12.4. negali būti naudojami saldikliai, dažikliai, kvapiosios medžiagos, išskyrus natūralius kvapiųjų medžiagų pagrindus arba kvapiųjų medžiagų preparatus.
